

Liperi

Iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma 2021

Hyvinvointilautakunta 8.4.2021 § 43

Sisällysluettelo

1 PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT	3
2 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TAVOITTEET	3
2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.....	3
2.3 Eettisen kasvun tukeminen.....	3
2.4 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen	3
3 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ	4
4 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	5
4.1 Toimintayksiköt.....	5
4.2 Toiminta-aika	5
4.3 Toimintamaksu	5
4.4 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	6
4.5 Tukea tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnassa.....	6
4.6 Kuljetukset iltapäivätoiminnasta.....	6
4.7 Turvallisuus ja vakuutukset.....	6
4.8 Välipalan tarjoaminen	6
5 YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU	7
5.1 Yhteistyö kodin kanssa	7
5.2 Yhteistyö koulun kanssa.....	7
5.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.....	7
6 LASTA KOSKEVIEN TIETOJEN KÄSITTELY, SALASSAPITO JA LUOVUTTAMINEN	7
7 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJAT	8
8 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	8
9 LAINSÄÄDÄNTÖ	8

1 PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

Iltapäivätoiminnan tulee tarjota turvallinen kasvuympäristö lapselle. Tehtävänä on lapsenkokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Toiminnan tulee ohjata lapsen vapaa-ajan toimintoja, tukea lapsen kasvua, kehitystä, koulunkäyntiä ja oppimista sekä edistää varhaista puuttumista ja sosiaalista vahvistamista.

Iltapäivätoiminnan lähtökohtana on vähentää lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa sekä tarjota lapselle kasvua ja oppimista edistävää monipuolista ja tarkoituksenmukaista toimintaa. Lapsen koulupäivä ja iltapäivätoiminta muodostavat lapsen kannalta eheän kokonaisuuden.

2 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TAVOITTEET

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

2.1 Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja huoltajien aktiivista roolia pyritään edistämään. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutusluo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

2.2 Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Jokaisen lapsen tulee kokea olevansa arvostettu ja hyväksytty sekä aikuisten ettäkaveripiirin taholta. Iltapäivätoiminnan tulee olla sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään kiireetön, turvallinen ja positiivisen pedagogiikan toimintatapoja noudattava. On tärkeää, että lapsilla on toiminnan aikana mahdollisuus levähtämiseen ja rauhoittumiseen sekä ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

2.3 Eettisen kasvun tukeminen

Iltapäivätoiminnassa korostuu vahvasti lapsilähtöisyys. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia. Lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen omasta hyvinvoinnistaan ja terveellisistä elämäntavoista sekä toisten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista.

Vastuuta opitaan myös oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista, ryhmätoimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista sekä myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestäväan elämäntapaan.

2.4 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Toiminnassa on tärkeää, että lapset tulevat kuulluiksi ja voivat osallistua yhteisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon korostamisella ehkäistään kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta.

3 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ

Iltapäivätoiminta tarjoaa lapselle monipuoliset mahdollisuudet ohjattuun toimintaan, vapaaseen leikkiin, ulkoiluun, lepoon ja läksyjen tekemiseen. Toiminnan sisältöön vaikuttavat toimintaympäristön olosuhteet, eri vuodenaikojen ja lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet, ohjaajien vahvuudet sekä yhteistyö koulun ja muiden toimijoiden kanssa. Lasten ja huoltajien toiveita sisällöistä otetaan myös huomioon mahdollisuuksien mukaan. Tieto- ja viestintäteknologiaa voidaan hyödyntää kaikissa sisällöllisissä kokonaisuuksissa.

Iltapäivätoiminnan sisällölliset kokonaisuudet ovat

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinne
- kädentaidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Jokaista aihealuetta sisällytetään viikkotoimintaan hyödyntäen alla olevia esimerkkejä:

Leikki ja vuorovaikutus: rooli- ja sääntöleikit, pelit, omaehtoinen ja ohjattu leikki

Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen: kädentaidot, askartelu, muovailu, ompelutyöt, palapelit, rakentelu

Kielellinen ilmaisu: sadut ja sadutus, lorut ja riimit, lasten esitykset, nukketheateri, pantomiimi, elokuvat

Kuvallinen ilmaisu: maalaaminen, piirtäminen, mosaiikkityöt, valokuvaus, paperityöt, luonnonmateriaalityöt, median käyttö ja tuottaminen

Musiikki: laulu, musiikin kuuntelu, soittimiin tutustuminen, musiikkisadut

Liikunta: liikkumista ohjatusti ja omatoimisesti, monipuolisesti erilaisia lajeja ja perinteisiä liikuntaleikkejä, Liikkuva koulu -toimintatapa osaksi iltapäivätoiminnan arkea

Arkiaskareet: tavaroiden paikoilleen laitto, laatikoiden siivous ja tavaroiden lajittelu, omien jälkien siivoaminen, roskien lajittelu ja pois vieminen, pöytien ja pulpettien pyyhkiminen

Kestävä kehitys: jätteiden lajittelu, roskat roskakoriin, piha-alueen siivous ja siisteyden ylläpitäminen, luontoretket

Monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuus: eri kulttuureihin ja kieliin tutustuminen, kotiseudun luonnon ja kulttuuriperinnön käsittely

4 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4.1 Toimintayksiköt

- Liperin koulu
- Mattisenlahden koulu
- Salokylän koulu
- Viinijärven koulu
- Ylämyllyn koulu/Jyryn yksikkö

Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan iltapäivätoiminnan ryhmät tekevät yhteistyötä esiopetuksen täydentävän varhaiskasvatuksen kanssa.

4.2 Toiminta-aika

Toiminnan laajuus on 760 h/vuosi (noin 4 h/päivä).

Toimintaa järjestetään koulun työpäivinä lukuun ottamatta lukukauden päättäjaispäiviä. Iltapäivätoiminta alkaa arkinen koulupäivän jälkeen ja päättyy klo 16.30.

Huoltajat ilmoittavat säännölliset osallistumisajat iltapäivätoimintaan kerran kuukaudessa. Mikäli osallistuminen on epäsäännöllistä, tulee huoltajien tehdä ilmoitusosallistumispäivistä edellisen viikon maanantaihin mennessä (liite 1).

Muutokset hoitoajoissa ja lapsen äkilliset poissaolot tulee ilmoittaa viipymättä toiminnanohjaajille. Koululla järjestettävään kerhotoimintaan osallistuminen on mahdollista iltapäivätoiminnan aikana.

4.3 Toimintamaksu

Toiminnasta perittävä maksu määräytyy läsnäolopäivien mukaan. Mikäli lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan

- yli 10 päivää kuukaudessa, on osallistumismaksu 100 €
- 1–9 päivää kuukaudessa, on osallistumismaksu 55 €

Mikäli sairaudesta johtuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei käy iltapäivätoiminnassa ollenkaan, mutta paikkaa ei ole irtisanottu, laskutetaan 40 € kuukaudessa. Laskutus tapahtuu kalenterikuukausittain jälkikäteen.

Mikäli lapsi lopettaa osallistumisen iltapäivätoimintaan, on myönnetty oppilaspaikkairtisanottava koulun rehtorilta/johtajalta sähköpostitse tai Wilman kautta.

Maksu voidaan jättää perimättä, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioiden siihen on syytä. Maksusta vapauttaminen voidaan myöntää huoltajan hakemuksesta ja siinä tehdyn selvityksen pohjalta. Erityisen tuen 11-vuotisen oppivelvollisuuden piirissä olevilta lapsilta ei peritä maksua erityishuollosta ja sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista säädettyjen lakien perusteella.

Maksuvapautuksia varten huoltajat pyytävät asiantuntijalausunnon perheen kokonaistilanteesta ja toimittavat lausunnon vapaamuotoisen anomuksen liitteenä hyvinvointijohtaja Riitta Lappalaiselle, riitta.lappalainen@liperi.fi.

4.4 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Iltapäivätoimintaan haetaan keväällä sen jälkeen, kun kouluun ilmoittautuminen on tapahtunut. Hakemisesta tiedotetaan kunnan www-sivuilla sekä esiopetuksen ja koulunkautta. Iltapäivätoiminnan paikkaa voidaan hakea 1.-2. luokkien oppilaille sekä muidenvuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta.

Hakeminen tapahtuu Wilman sähköisen lomakkeen avulla. Sähköinen lomake on auki hakuajan. Mikäli tarve ip-toimintaan tulee hakuajan jälkeen tai huoltajilla ei ole vielä Wilma-tunnuksia, käytetään hakemiseen paperilomaketta. Hakemusten päätökset tehdäänhakuajan umpeuduttua Wilmassa.

Päätöksiä tehtäessä etusijalla ovat ensimmäisen vuosiluokan ja erityisen tuen piiriin kuuluvat oppilaat. Mikäli ryhmiin mahtuu, voidaan toimintaan ottaa myös 2. vuosiluokan oppilaita. Ryhmien maksimikoko on 15 lasta/aikuinen. Ryhmäkokoon vaikuttaa toimintaan osallistuvien lasten tuen tarve. Mikäli paikkoja ei ole tarjota kaikille hakijoille, ratkaisee valinnan toiminnan tarpeen määrä. Tällöin etusijalla ovat lapset, joilla tarve iltapäivätoimintaan on päivittäistä.

4.5 Tukea tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnassa

Tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla noudatetaan iltapäivätoiminnan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä. Työskentelytavoissa sekä ympäristön tiloissa ja välineissä tulee kuitenkin huomioida lasten kehitysvaihe ja yksilölliset tarpeet. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuoro vaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Iltapäivätoiminnassa noudatetaan positiivisen pedagogiikan toimintamallia.

4.6 Kuljetukset iltapäivätoiminnasta

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koululaisten iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoimintaan osallistuvalla on kuitenkin oikeus käyttää koulukuljetusta iltapäivätoiminnan jälkeen jo olemassa olevilla reiteillä, jos kuljetuksessa on tilaa. Tämä edellyttää, ettei kuljetuksesta aiheudu lisäkustannuksia kunnalle. Kuljetusmahdollisuus tulee aina selvittää etukäteen Liperin kunnan hyvinvointipalveluiden hallintosihteeriltä.

4.7 Turvallisuus ja vakuutukset

Iltapäivätoiminnassa noudatetaan koululle laadittua turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa. Poistumisharjoitukset järjestetään jokaisessa toimintaryhmässä vuosittain. Iltapäivätoiminnan ohjaajien tulee informoida rehtoria ja/tai koulun turvallisuusvastaavaa havaitessaan toimitiloissa turvallisuuspuutteita. Mahdolliset siirtymätilanteet ulkona ja rakennusten välillä suoritetaan valvotusti. Iltapäivätoiminnassa noudatetaan koulun järjestyssääntöjä.

Iltapäivätoimintaan osallistuva lapsi on kunnassamme vakuutettu, jolloin mahdollinentapaturman hoito on lapselle maksuton.

Iltapäivätoiminnan alkaessa huoltajat ilmoittavat kirjallisesti, kuka lapsen saa hakea toiminnasta ja saako hän lähteä yksin kotiin (liite 2).

4.8 Välipalan tarjoaminen

Iltapäivätoimintaan osallistuvalla lapselle tarjotaan välipala, joka sisältyy kuukausimaksuun. Välipala noudattaa kansallisia ravitsemussuosituksia ja ottaa huomioon ruokailuun liittyvät erityistarpeet. Välipalatilanteet ovat kasvatuksellisia

hetkiä, joissa tutustutaan terveellisiin ravintotottumuksiin muistaen hyvät tavat.

5 YHTEISTYÖ JA TIEDONKULKU

5.1 Yhteistyö kodin kanssa

Iltapäivätoiminta toimii tiiviissä yhteistyössä kotien kanssa. Lasten huoltajien kanssakäydään läpi iltapäivätoiminnan toimintaperiaatteet. Huoltajat ohjeistetaan myös tutustumaan iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan koulun Pedanetista tai Liperin kunnan www-sivuilta. Iltapäivätoiminnan ohjaajat osallistuvat tarvittaessa syksyn ensimmäiseen vanhempainiltaan, jossa käsitellään iltapäivätoiminnan sisältöjä. Perheitä tiedotetaan säännöllisesti tulevista tapahtumista ja toiminnan sisällöistä lukuvuoden aikana.

Yhteistyö kotien kanssa toteutetaan puhelimitse, tekstiviestein, sähköpostitse, Wilmankautta tai tapaamisin vanhempien hakiessa lapsia kotiin.

Iltapäivätoiminnan ohjaajat voivat osallistua huoltajan luvalla lasta koskeviin koulupalavereihin ja -neuvotteluihin. Huoltajille tulee tarjota mahdollisuus keskustella oman lapsen asioista iltapäivätoiminnassa. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta.

5.2 Yhteistyö koulun kanssa

Iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulunkäynninohjaajat, joten yhteistyön tekeminen koulun kanssa on luonnostaan aktiivista. Koulun ja iltapäivätoiminnan yhteisen päämäärän tulee näkyä yksittäisen lapsen asioiden hoidossa ja tiedonsiirroissa.

Iltapäivätoiminnan tulee huomioida koulun opetussuunnitelma ja toimintakulttuuri. Yhteisiä tiloja käytettäessä sovitaan yhteiset toimintatavat opettajien kanssa.

5.3 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Iltapäivätoiminnassa tehdään yhteistyötä mm. varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, vapaa-aikatoimen ja eri yhdistysten kanssa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä huomioida tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden tuen tarpeet iltapäivätoiminnassa. Yhteistyön ja vierailujen avulla voidaan myös monipuolistaa iltapäivätoiminnan sisältöjä.

Tehostetun tuen oppimissuunnitelma ja erityisen tuen HOJKS voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta iltapäivätoimintaan.

6 LASTA KOSKEVIEN TIETOJEN KÄSITTELY, SALASSAPITO JA LUOVUTTAMINEN

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa ilmaista sivullisille lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella.

Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

7 ILTAPÄIVÄTOIMINNAN OHJAAJAT

Iltapäivätoiminnan ohjaajat ovat Liperin kunnan palveluksessa olevia ja riittävänäpätevyyden omaavia koulunkäynninohjaajia. Ohjaajien ammatillista osaamista vahvistetaan lyhytkestoisilla koulutuksilla ja perehdytyksen avulla.

Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön konsultaation kautta. Kerran vuodessa on Pohjois-Karjalan aamu- ja iltapäivätoiminnankehittämisyhteistyöjärjestö järjestänyt seudullisen koulutuspäivän ohjaajille.

8 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Iltapäivätoimintaa järjestävän kunnan tulee laatia ja hyväksyä toimintasuunnitelma. Se laaditaan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Toimintasuunnitelman tarkoituksena on tukea iltapäivätoiminnan paikallistajärjestämistä ja kehittämistä sekä lisätä toiminnan suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Kunnan tulee arvioida antamaansa iltapäivätoimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa. Liperin kunnassa on päätetty toteuttaa iltapäivätoiminnan arviointi osana vuosittaista koulujen toiminnan arviointia.

Myös opetushallitus järjestää aamu- ja iltapäivätoiminnan valtakunnallisia arviointikyselyjä.

Kehityskeskusteluissa ja ohjaajapalaverissa kootaan ohjaajien näkemyksiä jakehittämiseksi toiminnan suhteen.

9 LAINSÄÄDÄNTÖ

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva lainsäädäntö (lait 1136/2003, 1137/2003)

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajienkelpoisuudesta (115/2004)

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä

(1138/2003) Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet

2011

http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/aamu_ja_iltapaivatoiminta

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulu kerhotoiminnan laatukriteerit

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2012/Kerhotoiminnan_laaturit.html?lang=fi

Ilmoitus koululaisen iltapäivätoimintaan osallistumispäivistä ja -ajoista

Lapsen nimi _____ Luokka _____

Kuukausi/ vuosi _____

Päivä	Lähtöaika	Muuta huomioitavaa
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		

Käännä!

Ilmoitus on annettava iltapäivätoiminnan ohjaajalle viikoittain (maanantaina), jos osallistuminen on epäsäännöllistä. Säännölliset osallistumisajat ilmoitetaan vain kerran kuukaudessa. Muutoksista on aina ilmoitettava iltapäivätoimintaan.

Huoltajan allekirjoitus_

Kulkulupa ja lapsen luovuttaminen, koululaisen iltapäivätoiminta

Täytä lapsesi yhteystiedot ja rastita alla olevista vaihtoehdoista sopiva.

Lapsen nimi
Luokka

(X)

Haetaan iltapäivätoiminnasta.	☐
Saa kulkea yksin kotiin iltapäivätoiminnasta erikseen sovittuna aikana.	☐
Ei saa kulkea yksin kotiin iltapäivätoiminnasta.	☐

Jos hakijana on joku muu kuin lapsen huoltaja, kenelle lapsen saa luovuttaa?
